

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt VII. De pœnis specialibus in Ordine Minorum contra delinquentes stabilitis, & primò de privationibus fieri consuetis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

mi genuflexi jejunare; & quo tempore ad carceres damnati fuerint, semper sine caputio & chorda ubique manere debent, ut per eadem statuta loco citato §. penultimo, & ultimo decernitur.

Hi autem, qui in domo disciplinae, vel custodiae retinentur, nullis ex praefatis poenis, & mortificationibus subjacere debent, ut per eadem statuta ibidem cavetur.

Quinam incurrant poenam carceris secundum statuta Ordinis Minorum.

Explicatio jam quid sit poena carceris, & quomodo adhibenda, nunc quinam eam incurrant, ex iisdem statutis breviter annotandum. Primum itaque illam incurruntur proprietarii quicunque, qui etiam in proprietate morientes, Ecclesiastica privantur sepultura.

Eandem carceris poenam per sex menses incurruntur, & omnium suffragiorum jure triennio carent, qui pro prima vice in fornicationis culpam inciderint, vel graviores speciem. Pro secunda vice per annum carceribus mancipandi, & omnibus Ordinis officiis perpetuo privantur. Pro tertia vice longiori tempore carceribus mancipandi, & ad omnia officia perpetuo inhabiles existere debent. De innominabili vero convictus, nudus omnino cum solis femoralibus coram Fratribus capitulariter congregatis, & manibus ligatis graviter est flagellandus, cum recitatione Psalmi *Miserere mihi Deus, &c.* & levissimis flammis hinc inde circumseptus quodammodo comburi debet, & ad perpetuos carceres irrevocabiliter damnari, ubi pane, & aqua tribus saltem in hebdomada diebus jejunare debet.

Eadem carceris poena puniendus est inobediens inobedientia contumacia, quae contumacia incurritur post trinam monitionem eodem die congruis intervallis factam: item apostatae omnes carceris poenam incurruntur pro modo culpae apostatae, ut supra latius ostensum est.

Item revelantes sacramentalem confessionem, cum perpetuo ab audiendis confessionibus suspendi debeant, & a ceteris legitimis perpetuo privari, carceri etiam Provincialis arbitrato sunt mancipandi: Item bimestri carceri mancipandi, & activa & passiva voce decennio privandi, qui secunda vice verbis, aut factis aliquem graviter provocaverint: & similiter qui improperaverint aliquem de delicto, pro quo jam alias fuit punitus: item Superioris arbitrato carcerandus, qui in proferendis obscenis, & turpibus verbis in vitiosus fuerit, ut incorrigibilis appareat, & scandalo sit carceris.

Semestri vero carceri mancipandum, qui lapidem, vel baculum, vel gladium, vel cuiusvis alterius generis instrumentum arreptum projecit ad percutiendum, vel alio quocunque modo percutere nilis fuerit: vel qui arma offensiva portaverit, vel in cella vel alibi retinuerit. Qui vero praedictis instrumentis percusserit, vel fratem, vel saecularem, carceris unius anni poenam luere debet, & omni suffragiorum jure, & a ceteris legitimis perpetuo privari, ac per mensem tertio in qualibet hebdomada coram fratribus capitulariter congregatis genuflexus comedere, illisque instrumentis, quibus ferire, aut percutere ausus est, ei de collo pendentibus.

Item carceri mancipandus, Generalis arbitrato, qui verbo, vel facto divisionem Ordinis procurare praesumpserit: perpetuo vero carceri

mancipandi incorrigibilis: tales sunt censendi qui ter de eodem gravi crimine convicti, & puniti, non resipiscunt. Ad arbitrium vero Generalis carceri mancipandus, & ad Ordinis dignitates, & officia perpetuo inhabilis esse debet, qui per se, vel per alium literas, aut sigilla Praetorum, vel Principum, Generalium, vel Provincialium, aut aliarum notabilium personarum falsificaverit semestri carceri mancipandus, & infamis perpetuo esse debet, qui in iudicio quidquam falso, ac scienter deposuerit, vel ad id faciendum induxerit, aut revocaverit, vel revocandum procuraverit, quod verum depositum fuerat. Superiorum autem arbitrato carceribus mancipandus, qui tacto nomine, vel sub nomine alieno, literas, seu libellos latulisset edidisset, miserit, profererit, vel quomodolibet exposuerit in alicujus infamiam. Similiter Superioris arbitrato carcerandus, & omni suffragiorum jure triennio privandus est, qui alius, vel taxillis luserit.

Ad carceres perpetuo damnandi, quicunque post Religionis ingressum aliquod crimen admiserint, propter quod si illud in saeculo commississent, morte plecendi essent: Semestri vero carceri mancipandus, qui Generali ipsi rebellaverit, ultra alias poenas superius notatas, item bimestri carceri omnino mancipandus, & omni suffragiorum jure triennio privandus, qui recitatus, & appellationis ordinem à statutis praescriptum, & decretum, temere violaverit.

Pro multis aliis delictis praefigura à statutis carceris poena, de quibus videatur ibidem: brevitate enim studens, haec notata sufficere iudicavi.

C A P V T VII.

De poenis specialibus in Ordine Minorum contra delinquentes stabilitis, & primo de privationibus fieri consuetis.

Priuationes in dicto Ordine fieri consueverunt in triplici differentia, videlicet. Primo actuum legitimorum. Secundo Juris suffragiorum. Tertio officiorum privatio. Actuum legitimorum privatio est inhabilitatio ad omnia Ordinis officia, quae cum dignitate, ac superioritate conjuncta sunt, veluti Ministeratus, Communitatus, Definitorius, Guardianatus. Potest tamen sic privatus ad sacros ordines promoveri, & sacras eorum functiones exercere, & similiter quaecunque officia praedicationis, confessionis, & lectionis, &c.

Privatio Juris suffragiorum, est inhabilitatio, tam ad ferenda, quam ad consequenda quaecunque vota, & suffragia in Ordine.

Officiorum vero Ordinis privatio, est inhabilitatio ad omnia praedicta, & ulterius ad confessionis, praedicationis, lectionis, parentariae, & visitationis munera obeunda; potest tamen sic privatus Ordines recipere.

Singula igitur praefata poenae applicantur gradatim delinquentibus. Primum privationem actuum legitimorum incurruntur subornatores, & revelantes extra Ordinem secreta, in ipsius detrimentum & infamiam: qui perpetuo a ceteris legitimis privantur.

Secundo

Secundò. Actibus legitimis privantur recurrentes ad favores seculares, prout supra: nec relevari possunt, nisi per generale Capitulum proximè futurum.

Tertiò. Interceptas literas Prælatorum, vel Principum, vel Generalium, vel Provincialium, vel aliarum notabilium personarum quomodocunque malitiòse, vel per se, vel per alios: & similiter illas destruentes, impedièntes, retinentes, ne mittantur, aperientes, & similiter qui prædictorum literas sibi ipsi missas legere, aut aperire malitiòse distulerint: nec relevari possunt, nisi ab ipsi Generalibus, vel Provincialibus Prælatis respectivè.

Quartò. Procurantes novitatem in Ordine, modo superius expolitò: nec relevari possunt, nisi per Generalem, aut Provinciale Prælatum. Item non manifestantes opportunè defectus fratrum, tempore visitationis Ministri, aut Commissarii, tam Generalis quam Provincialis, sed malitiòse, & callidè in aliud tempus cuicumque Ordinis Prælato manifestandos differentes. Item qui literas contra quempiam servaverint, & postea in iudicio, seu visitatione deduxerint, produxerint: qui omnes actibus legitimis privantur, & infames existunt, nec auditu possunt.

Quintò. Privantur etiam actibus legitimis qui sacro, ac venerabili sanctæ Inquisitionis officio delati, de levi abjurati fuerint: & similiter juxta sacræ Tridentinæ Synodi præscriptum, & sacrorum Canonum dispositionem, qui natalium patiuntur defectus, ut spurii, & consimiles, de qua re extant Constitutiones Xylti V. & Clem. VIII.

Sextò. Suffragiorum jure biennio privatur, qui Prælato suo in culpa, vel in mensa responderit, facultate prius ab eo non impetrata. Item qui alicui Prælato verba impropria, aut convitiis dixerit.

Septimò. Qui ad trimeses aut perpetuos carceres aliquando damnati fuerint: & si contingat eos misericorditer liberari, sic liberati, omni suffragiorum jure, & actibus legitimis perpetuo privari existunt, nec ad ea quovis modo amplius habitari possunt.

Octavò. Denique rebellantes Provinciali Ministro, seu Guardiano, aut Vicario, omni suffragiorum jure triennio privantur.

Nonò. Omnibus Ordinis officii privantur, qui per malinosam concordiam, seu conspirationem adversus alium, & maxime Superiorem se evexerint, & sic privati remanent, quousque per condignam satisfactionem à Generali, vel Provinciali Ministro releventur.

Decimo. Quicumque ad tribunalia secularia appellantes, & ad ea temerè confugièntes, privationem officiorum Ordinis incuriunt, & inhabilitatis perpetuè ad illa, & alia quæcunque exercenda, vocisque tam activæ, quam passivæ, ex constitutione Gregorii XIII. Quæ incipit, *Quoniam nastro, &c.*

Undecimò. Omnibus Ordinis officii privantur ad favores quarumcunque personarum extra Ordinem existentium pro obtinendis officii recurrentes, & similiter voce activa, & passiva ex Constitutione Pii V. quæ incipit *Pastoralis officii* & Gregor. XIII. quæ incipit, *Consuevit*. Quas pœnas incurunt, etiam ipsi Fratres pro favo-

ribus ejusmodi seculares sollicitasse negaverint, & seculares ipsi affirmaverint, ab eisdem Fratribus sollicitos non fuisse, dummodo de malitia, & dolo tertii non constiterit: videlicet quod quis alius invidus, malitiòse rogatores subornaverit, ut quoquo modo noceret promovendis; & similiter privantur officii Prælati, qui tales ita recurrentes promoverint, vel promoveri consenserint, vel permiserint, & ad prædicta sua officia, & alia quæcunque in posterum obtinenda inhabiles existunt.

Duodecimò. Qui pecunias, vel dona quæcunque dederint, aut promiserint, ut pro se, vel pro aliis gradus, honores, dignitates, vel officia consequantur, vel in prædictorum favorem sententia feratur: & non solum ipsi, sed etiam qui talia dona receperint, quicumque fuerint, qui omnes sacrorum Canonum pœnas jure contra simoniacos statutas, ac præterea Constitutione Apostolica de muneribus non dandis assignatas, omnino incurunt.

Decimotertiò. Quicumque aliqua notabili infamia laboraverint ob crimina, de quibus accusati apud Prælatum, convicti fuerint: ad Ordinis dignitates, & officia (ultra pœnas ob crimina sibi inflicta) perpetuo inhabiles existunt, cui pœnae subjacent, quicumque infamia laborant, & similiter qui de re gravi in sacro inquisitionis officio delatus, abjuratus fuerit.

Decimoquartò. Privantur officio, Generalis arbitrio, Provinciales Ministri, qui delinquentes pro eorum demeritis punire distulerint usque ad Generalium in Provincias adventum, vel alio consimili prætextu, & denique rebellantes quomodocunque Commissario à Generali missò: qui perpetuo privantur Ordinis officii, & perpetuo inhabiles existunt ad alia quæcunque in Ordine exercenda, & voce tam activa, quam passiva privantur, ex Constitutione Gregorii XIII. Quæ incipit, *Quoniam nastro, &c.* quibus etiam omnibus, & singulis subjacent, qui Generali ipsi rebellaverint.

C A P V T VIII.

De Culpis gravissimis, earumque pœnis à nostris Constitutionibus impostis, ubi de pœna expulsiõnis.

Obstinati, seu correctionis incapaces pœna gravissima multandi sunt. Correctionis incapax & obstinatus ille reputabitur, qui legitime ob culpam mortalem ad graviores pœnas condemnatus, eam ferre ita decretat, ut tandem pœnæ subiecti nolit: qui statim in carcerem tradatur per tempus à Definitorio provinciali præscribendum, adhibitis piis consiliis, & exhortationibus, item jejuniis in pane & aqua, & aliis ejusdem remediis, quæ si non profint, denique à Definitorio generali ab Ordine expellatur tam verò carcer, quam ejusmodi remedia & multiplex charitatis significatio expulsiõnem præcedant.

Secundò. Si quis etiam (quod Deus avertat) fuerit convictus, aut suspectus vehementer de peccato contra castitatem, tradatur per annum

IESU

Spirit. II